

2017-05-05

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2017/81

Kulturnämnden

Remiss – Promemorian Kultursamverkansmodellen för ett Sverige som håller ihop (Ds 2017:8)

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att anta förslag till yttrande över promemorian om en utveckling av kultursamverkansmodellen för ett Sverige som håller ihop, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Promemorian – ”Kultursamverkansmodellen för ett Sverige som håller ihop, framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen” (Ds 2017:8), har skickats ut på remiss till Nacka kommun innan regeringen ska fatta vidare beslut i frågan. I promemorian föreslås att Stockholms län ska ingå i kultursamverkansmodellen från och med år 2019. Vidare föreslås bland annat; att bild- och formområdet kan tillföras modellen från år 2018, att filmområdets roll och utveckling inom modellen bör utredas, att dialogen mellan politiker på nationell och regional nivå formaliseras, samt att dialogen med civila samhället utvecklas ytterligare. I yttrandet redovisas kommunens synpunkter över promemorian.

Ärendet

Kulturdepartementet har skickat ut promemorian – ”Kultursamverkansmodellen för ett Sverige som håller ihop, framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen” (Ds 2017:8), på remiss till berörda parter innan regeringen ska fatta vidare beslut i frågan. Nacka kommun är en av de kommuner som har bjudits in att yttra sig. I yttrandet redovisas kommunens synpunkter över promemorian till Kulturdepartementet, bilaga 1. Nacka kommun yttrade sig över grundförslaget till kultursamverkansmodellen i samband med den nationella Kulturutredningen (SOU 2009:16), (KUN 2009/17). Syftet med kultursamverkansmodellen, som infördes år 2011, är

att öka det regionala inflytandet samtidigt som ansvars- och rollfördelningen mellan nationell, regional och lokal nivå förtydligas. Sedan år 2013 ingår alla län i modellen förutom Stockholms län. Målet med modellen är att föra kulturen närmare medborgarna och ge landstingen ett ökat ansvar och frihet inom kulturområdet. Promemorian innehåller förslag och bedömningar gällande framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter av kultursamverkansmodellen. Utgångspunkten är att minska skillnader i tillgång till kultur i hela landet, samtidigt som utrymme ges för regionala prioriteringar. Promemorian kan läsas i sin helhet i bilaga 2 till denna tjänsteskrivelse.

Det föreslagna yttrandet

Synpunkterna som framförs i yttrandet till Kulturdepartementet är i huvudsak följande:

- Vi ser positivt på att Stockholms län föreslås inkluderas i kultursamverkansmodellen, förutsatt att de medel som ska ingå i modellen är möjliga att omprioritera i samverkan. Det är oroväckande att modellen hittills endast resulterat i små möjligheter att genomföra regionala prioriteringar och variationer, trots att det är modellens syfte. För att bibehålla engagemanget och uppnå önskad utveckling bör staten därför öka förtroendet och tilliten för parterna på lokal nivå. Detta är en förutsättning för att till fullo uppnå syftet, ge ökad effektivitet samt bibehålla engagemanget att delta i dialogprocesser och arbetet med regionala kulturplaner.
- En mer öppen och tillitsfull samverkansmodell skulle förstärka förutsättningar och incitament för samverkan och regional utveckling inom kulturområdet i hela länet. Administrativa insatser och dialogprocess måste dock stå i proportion till förväntat resultat och förhandlingsutrymme, vilket gäller för samtliga inblandade parter. Genom att besluten fattas närmare medborgare och aktörer på lokal nivå skapas goda förutsättningar för ökad delaktighet och inflytande. Detta är viktigt, inte minst mot bakgrund av att länet är befolkningsrikast i landet och har flest aktörer inom kulturliv och civilsamhälle. Ytterligare en positiv faktor är att administrationen minskar på nationell nivå genom ett enhetligt system i hela landet.
- Vi ser positivt på att dialogen med civilsamhället utvecklas inom modellen. Dialogen förutsätter dock ett tydligt och väl förankrat regionalt ledarskap i Stockholm som inkluderar hela länets intressen och fulla potential. Strukturen för dialogprocessen och spelreglerna för reellt inflytande behöver tas fram i god tid och förankras hos alla parter.
- Förslaget att formalisera dialogen mellan politiker på nationell och regional nivå är otydligt formulerat och riskerar att skapa onödigt stor administration. Insatsen saknar tydlig koppling till ökad måluppfyllelse.
- Vi delar inte uppfattningen att det är för tidigt att utöka modellen med ytterligare statliga medel. Tvärtom kan ökad decentralisering av resurser bidra till ökad

delaktighet, måluppfyllelse och effektivare verksamhet på alla nivåer. Utvärderingar har visat att behovet av utökade medel från staten är efterfrågat, vilket är rimligt mot bakgrund av att landsting och kommuner finansierar en större andel av modellen än staten. Staten bör därför matcha övriga parter insatta medel. Exempel på satsningar som skulle kunna tillföras modellen är Skapande skola, Äga Rum och stöd till kulturskoleverksamhet. Kultursamverkansmodellen kan med fördel även samspela med regionala tillväxtmedel, exempelvis kopplat till kulturella och kreativa näringar. Det förstärker sektorsövergripande samverkan och ger möjlighet till ytterligare mervärden och helhetsperspektiv. En bredare och djupare samverkansmodell skulle även vinna på att koordineras med internationella samverkansprojekt, som bland annat finansieras med EU-medel.

- Det är positivt att bild- och formområdet pekas ut som ett område som kan få stöd inom kultursamverkansmodellen från 2018. Detta förutsätter dock att statliga medel tillförs modellen. Genom utökat stöd kan den konstnärliga utveckling som även röner stor uppmärksamhet internationellt, bedrivs med utökade och mer samordnade resurser. Detta genererar mervärden på alltifrån lokal till internationell nivå.
- Det är angeläget att förtydliga aktörernas roller inom kulturarvsarbetet när man genomlyser dess framtida roll inom kultursamverkansmodellen. Det civila samhällets, kommunernas och de regionala företrädarnas roller inom ramen för kulturarvs- och kulturmiljöarbete har fördel av att göras tydliga rent generellt. Gränssnitten mellan lagstadgade delar och frivilliga åtaganden av aktörernas arbete är positivt att genomlysa och tydliggöra.
- Vi välkomnar att myndigheten för kulturanalys utvärderar filmrådets roll och utveckling inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Målet med kulturpolitiken på nationell, lokal och regional nivå är att öka tillgängligheten till kultur för alla medborgare, inte minst för barn och ungdomar. Decentraliserad kulturverksamhet, som planeras närmare medborgarna i samråd med lokala aktörer, skapar bättre förutsättningar för att barn och ungdomars behov av kulturverksamhet tillgodoses.

Bilagor

1. Förslag till yttrande
2. Promemorian, Kultursamverkansmodellen för ett Sverige som håller ihop, framtida inriktning och utvecklingsmöjligheter för kultursamverkansmodellen (Ds 2017:8)



Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten